U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Pavla Pavlíka JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Krajského úřadu kraje Vysočina** na rozhodnutí sporu o pravomoc mezi ním a **Krajským soudem v Brně, pobočka Jihlava**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Třebíči pod sp. zn. 11 C 284/99, o zaplacení 29 871 Kč, 68 808 Kč a 42 191 Kč s příslušenstvím: žalobci **a) obec Slavětice**, se sídlem ve Slavěticích č. 58, IČ 368615, **b) obec Valeč**, se sídlem ve Valči č. 109, IČ 290637, a **c) obec Třebenice**, se sídlem v Třebenicích č. 58, IČ 00545627, všichni zastoupeni JUDr. Robertem Mrázikem, advokátem se sídlem v Třebíči, Karlovo nám. 16/22 a žalovaného **V. N.**,

takto:

I. **P ř í s l u š n ý** vydat rozhodnutí ve věci žaloby o 29 871 Kč s příslušenstvím, o 68 808 Kč s příslušenstvím a o 42 191 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Třebíči pod sp. zn. 11 C 284/99, **j e** soud.

II. Usnesení Krajského soudu v Brně, pobočka Jihlava ze dne 9. listopadu 2009, čj. 54 Co 372/2009 - 122, **s e** v tomto rozsahu **z r u š u j e .**

O d ů v o d n ě n í :

Podáním doručeným zvláštnímu senátu dne 11. 2. 2010 navrhl Krajský úřad Vysočina (dále též „navrhovatel“), aby zvláštní senát rozhodl o kompetenčním sporu ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi ním a Krajským soudem v Brně, pobočka Jihlava, ve věci vedené u Okresního soudu v Třebíči pod sp. zn. 11 C 284/99.

Ze spisu vyplynuly následující skutečnosti.

Žalobci uzavřeli s žalovaným (jako provozovatelem linkové veřejné osobní dopravy) dne 4. prosince 1995 smlouvu o vzniku závazku veřejné služby podle ustanovení § 19 odst. 2 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě v platném znění. Součástí této smlouvy bylo ujednání o poskytnutí bezúročné půjčky ze strany žalobců žalovanému ve výši 700 000 Kč za podmínek tam stanovených [článek III. odst. 2 písm. c) bod 1) smlouvy]. Dodatkem č. 1/97 ze dne 18. 8. 1997 se obě strany dohodly, že bezúročnou půjčku splatí žalovaný jednorázově do 31. ledna 1998.

Protože žalovaný půjčku ve stanovené lhůtě nevrátil, podali žalobci u Okresního soudu v Třebíči žalobu na zaplacení dlužných částek. Rozsudkem ze dne 30. 4. 2003, čj. 11 C 284/99 - 74, Okresní soud v Třebíči uložil výrokem I. žalovanému povinnost zaplatit žalobcům žalované částky s příslušenstvím, výrokem II. zamítl vzájemný návrh žalovaného, aby žalobkyně zaplatili žalovanému částky uvedené ve výroku a rozhodl o náhradě nákladů řízení. V odůvodnění uvedl, že závazek žalovaného provozovat linkovou osobní dopravu a závazek ze smlouvy o půjčce byly sjednávány jako dílčí, samostatné. Smlouvu v části obsahující závazek veřejné služby žalovaného pak shledal soud neplatnou, naopak v části obsahující smlouvu o půjčce byla soudem shledána platnou. Vzhledem k tomu, že žalovaný půjčené peníze nevrátil, uznal požadavky žalobců ve smyslu § 657 občanského zákoníku po právu.

K odvolání žalovaného Krajský soud v Brně, pobočka v Jihlavě, usnesením ze dne 9. listopadu 2009, čj. 54 Co 372/2009 - 122, výrokem I. rozsudek soudu prvního stupně zrušil a řízení zastavil, výrokem II. rozhodl, že po právní moci usnesení o zastavení řízení bude věc postoupena Krajskému úřadu kraje Vysočina a výrokem III. rozhodl o náhradě nákladů řízení. Krajský soud došel k závěru, že ujednání o půjčce nelze posuzovat odděleně od zbývající části smlouvy o vzniku závazku veřejné služby uzavřené podle ustanovení § 19 odst. 2 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě ve znění pozdějších předpisů. Odkázal i na soudní praxi, kterou byl v minulosti vysloven závěr, že výše uvedená smlouva o vzniku závazku veřejné služby je smlouvou veřejnoprávní, neboť zakládá práva a povinnosti v oblasti práva veřejného, spory z této smlouvy pak přísluší rozhodovat správním orgánům (viz usnesení zvláštního senátu ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 31/2007 - 82). Upozornil i na obdobný závěr Nejvyššího soudu ČR v rozsudku z 29. 8. 2008, sp. zn. 33 Odo 926/2006.

Navrhovatel s tímto závěrem nesouhlasí, a proto předložil věc zvláštnímu senátu. Odkazuje na zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě. Podle § 19 zákona ve znění k 31. 3. 1998 se závazky veřejné služby pro účely tohoto zákona rozumí závazky provozní, přepravní a tarifní v linkové osobní dopravě ve prospěch státu nebo samosprávné územní jednotky, které je dopravce v linkové osobní dopravě povinen přijmout a které by jinak ve svém obchodním zájmu nepřijal nebo by je přijal pouze zčásti. Závazek veřejné služby v linkové osobní dopravě vzniká na základě písemné smlouvy uzavřené mezi dopravním úřadem, obcí, nebo jedná-li se o mezinárodní linkovou osobní dopravu, Ministerstvem dopravy a dopravcem. V případě naléhavé potřeby ve veřejném zájmu může závazek veřejné služby vzniknout na základě rozhodnutí dopravního úřadu, nebo jedná-li se o mezinárodní linkovou osobní dopravu, Ministerstva dopravy ještě před uzavřením písemné smlouvy o závazku veřejné služby. Dopravci (žalovanému) byla uložena povinnost provozovat linkovou dopravu na linkách č. 790040 a 790060 udělením licencí příslušným dopravním úřadem, který byl podle § 2 odst. 8 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění účinném k 31. 3. 2008 okresní úřad, nikoliv úřad obce ani obec v samostatné působnosti. Okresní úřad tak rozhodl o udělení licencí, které byly uděleny na základě žádosti dopravce a to za účelem realizace podnikatelského záměru dopravce. Smluvní vztah, resp. závazek z něj vyplývající, vznikl na základě soukromoprávního úkonu – smlouvy uzavřené mezi obcemi a dopravcem. Z uvedeného vyplývá, že se nejednalo o závazek veřejné služby vzniklý z důvodu naléhavé potřeby ve veřejném zájmu na základě rozhodnutí dopravního úřadu ve smyslu § 19 odst. 3 zákona č. 111/1994 Sb. Obecní úřad ani obec, nebyly tak v té době ve smyslu zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě nadány

jakoukoliv rozhodovací pravomocí ve vztahu ke vzniku závazku veřejné služby z důvodu naléhavé potřeby ve veřejném zájmu, nemohly rozhodovat o udělení licence ani jakkoliv zasahovat do schválení jízdních řádů. Předmětná smlouva mezi žalobci a žalovaným tedy není veřejnoprávní smlouvou podle obecného vymezení § 159 odst. 1 správního řádu. Smlouva podle tohoto vymezení správního řádu zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva. Smlouva o závazku veřejné služby uzavřená obcí s dopravcem nezakládá oprávnění obce zasahovat do práv a povinností dopravce, kterých nabyl udělenou licencí a následným schválením jízdního řádu, právo i povinnost dopravce provozovat linku dle udělené licence trvá bez ohledu na uzavřený smluvní vztah. Tato smlouva musí být posuzována podle obsahu, přičemž spornou otázkou předmětné smlouvy je otázka bezúročné půjčky. Krajský úřad kraje Vysočina proto navrhuje, aby zvláštní senát rozhodl, že v dané věci je příslušný vydat rozhodnutí soud a aby v tomto rozsahu zrušil usnesení Krajského soudu v Brně, pobočka Jihlava ze dne 9. 11. 2009, čj. 54 Co 372/2009 - 122.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc se zvláštní senát řídil následujícími úvahami:

S účinností od 1. ledna 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Podstatou sporu je posouzení části smlouvy, týkající se ujednání o půjčce, kterou poskytly žalobci žalovanému. Krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl bez dalšího bližšího vysvětlení, že poskytnutí půjčky bylo součástí smlouvy o vzniku závazku veřejné služby uzavřené podle ustanovení § 19 odst. 2 zák.č. 111/1994 Sb. Vycházel ze soudní praxe, že u tohoto typu smlouvy jde o smlouvu veřejnoprávní a spory z této smlouvy přísluší rozhodovat správním orgánům.

Podle názoru zvláštního senátu je třeba zkoumat smlouvu v celém jejím rozsahu a současně i v jednotlivých částech. Přičemž je zřejmé, že smlouva v sobě může obsahovat prvky soukromoprávní i veřejnoprávní. Podle § 41 odst. 2 o. z. posuzuje soud každý úkon podle jeho obsahu, i když je úkon nesprávně označen. V daném případě účastníci jasně vyjádřili vůli poskytnout a přijmout bezúročnou půjčku. Obě strany tak činily v rovném postavení, ani jedna nebyla nadřízena druhé. Zákon č. 111/1994 Sb. v žádném ze svých ustanovení nepředpokládá uzavření smlouvy o půjčce, která by měla být nedílnou součástí předmětné veřejnoprávní smlouvy. Ujednání o půjčce je proto třeba podřadit pod příslušná ustanovení občanského zákoníku. Podle § 657 o. z. smlouvou o půjčce přenechává věřitel dlužníkovi věci určené podle druhu, zejména peníze, a dlužník se zavazuje vrátit po uplynutí dohodnuté doby věci stejného druhu. Jde tedy o spor vyplývající ze soukromoprávního vztahu, který zásadně náleží rozhodovat soudům (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).

Z vyložených důvodů zvláštní senát rozhodl, že příslušným rozhodnout o nároku je soud (§5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.). Současně podle odst. 3 téhož ustanovení zvláštní senát zrušil rozhodnutí krajského soudu, které výroku zvláštního senátu odporuje a kterým soud svou pravomoc k jednání popřel.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro

správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Krajský soud v Brně, pobočka Jihlava, pokračovat v řízení o podané žalobě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. října 2010

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu